

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

A kézdívásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr, negyedévre 1 ft 20 kr. — Egy egzemplár ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 ft-ért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez
(Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendőek.

Függetlenség és nemzetiség.

Mintha a fizikában ismert közlekedési csövek törvényét fedeznők fel a függetlenségi és nemzetiségi kérdés között. E törvény szerint, ha a cső egyik száját töltjük, a másik szára is ugyanazon fokig megtelik. Ha a függetlenségi burokat kezdjük pengetni, mindjárt felhangzik a nemzetiségi koncert is. Mintha csak visszahangja lenne a függetlenségi esatakiáltásnak a nemzetiségi mozgolódás. Így van most is, hogy a függetlenségi és 48-as párt megkezdte az obstrukciót a második provizorium-javaslat ellen és ez okon követeli a közös vámterület, a közös bank, közös adósság stb. közös gazdasági ügyek megszüntetését, de azonnal, minden késedelem nélkül.

Ezzel párhuzamosan feltámadtak a nemzetiségek és már gyülekeznek, szövetkeznek, tiltakoznak a magyar állameszme, a magyar hegemonia ellen. Szerencsénkre a nemzeti mozgalom nálunk a politikában döntő szerepet nem játszik, de igen sok kellemetlenséget és okatlan keserűséget okozhat nekünk.

Annai bizonyos, hogy a magyarság erejének egy részét lekötö, működésünket megzsibbasztja, ennek következtében kifelé nem fejthetünk ki akkora erőt és érélyt érdekeink védelmében, mint akkor,

ha a politikai magyar nemzet zavartalan egyetértését; faj, vallás, nemzetiségi különbség nélkül való akaratheli homogenitását ezuttal is bebizonyíthatnánk. A magyar politikának pedig, ha volt valaha, de mindenesetre most lenne erre a legnagyobb szüksége az ausztriai viszonyokkal szemben.

A kettős állam rendszerére alapított osztrák-magyar monarchiában a két politikai nemzet lenne a legfőbb tényező, döntő faktor. A tulsó, az osztrák politikai nemzet azonban igen veszedelmes helyzetbe jutott, a mennyiben ez idő szerint sem a német, sem a szláv elem nem képes hegemoniára vergődni és a vezető szerepet magához ragadni. Ennélfogva a magyar nemzetre várna az a rendkívüli hatásos szerep, hogy egyedül vezesse a monarchiát és állandó jegeczesedési pontja legyen a monarchia konszolidációjának. Arra a szerepre lenne tehát hivatva a magyar, a melyet a német elemnek szántak addig, míg a Habsburg uralkodók voltak egyszersmind a némettörzsek, a német államok fejei és a német nemzet nem a poroszban bírta jegeczesedési pontját.

A magyarnak ez a vezérszerepe, a melyet most könnyen magához ragadhat, különösen a magyar faj megerősödése szempontjából kiszámíthatatlan kedvező következményekkel járna. A világtörté-

nelmi nagy missziót, hogy a déli és északi szlávok között azt az éket képezze a magyar, a mely nem engedi meg a két nagy szláv világnak egyesülését, hanem két ellenkező tömörülési pont felé tereli, úgy kulturai, mint politikai tekintetben, most tölthetné be a magyar a legderekasabb és a jövődre nézve talán örökre biztosítaná ezt a kiváló szerepet. De viszont, ha most elszalasztjuk ezt a kedvező alkalmat, úgy ez talán sohasem jön vissza, avagy csak nagy fáradsággal tudjuk ismét ideerre a forduló pontra visszahelyezni a magyarságot, a honnét most esztelenül lecsuszni engedjük.

Pedig a függetlenségi párt legujabb politikai akciója, melynek jóhiszeműségét nem akarjuk kétségbe vonni, csak ezzel a kedvezőtlen eredménynyel járhat és ez a párt épen ellenkező eredményt fog elérni, mint a mit akart. Mi a függetlenségi párt célja? Az, hogy Magyarország államiságát biztosítsa minden idegen befolyással szemben. Aztán olyan jogokat követel, melyet senki kétségbe nem vont. Hisz a függetlenségi párt egész programja benne van az államról felállított modern tudományos elméletben. Azt pedig tagadni, hogy ehhez az elmélethez, hogy t. i. az reá alkalmaztassék, a magyar államnak joga nem volna, a legalaptalabb állítás. Magyarország az ő intézmé-

T Á R G Z A.

Manó.

— Levéltöredék. —

Közli : Bartalis János.

(Folytatás.)

Olyan szépen tudott könyörögni a hűmezűt, hogy ha már jókor tul nem adtunk volna a havi gázsín, hát az utolsó krajezárunkat is oda adtuk volna neki. Pedig jól tudtuk, hogy még a végső ítélet napján sem lesz képes azt fölvenni tőle a kontingens összes végrehajtója.

— De hát mire kell az neked, Manó? Mert előre bocsátjuk, hogy egy fület marczipra (kenyérre) való gürslink sines; tehát ezen egyszerű ok miatt a kredited csunyanál megbukott nálunk, szóltunk, lemondó árcozt szímulálva.

— Hát, tudjátok, felelt fülig pirulva, már a mennyire a szeplőtől és májfoltoktól elpirulhatott, — egy hét múlva fényes polgári majális lesz a Laura-berekben, hová a rendezőség engemet is meghívott. Oda pedig elmegyek már csak azért is, mert a szép Zsuzsikának, a grófné szobalányának megígértem, hogy egy adag fagyaltot veszek, ha kegyével, minden módon, csak engemet tüntet ki a mulatság alatt. Pénzem pedig nincs s ha nem is lesz, honn kell maradnom, s mit szól hozzá az anyagi Zsuzsika, hogy öt lóvá tettem, jajdult fel a Manó olyan hangosan, mintha három fogát húzta volna ki egyszerre holmi járatlan borbély.

— Ha nincs pénzed, hát kérj az apádtól, hangzott a jó tanács.

— Igen ám, de a múlt héten kaptam tőle tíz darab kétszeműt, s mit szólna, ha most ujjalag busitanám. Majd megkérdezné, hogy hát hová tettem a többiét ilyen hamar!

Ez az argumentum erős volt ugyan, hanem mégis találtunk mi ketten egy jó tervet, de gondoskodtunk nagy kópéságunkban arról is, hogy a Manó gyanútlanul menjen a tréfába, melylyel később ugyanis kudarcot vall.

Egy óra múlva a következő tartalmu levelet írtuk Manóval, diktandóban:

„Kedves jó atyám! Meg ne ijedjen. Elég, ha én meg vagyok rémülve. Jogosan kérheti: miért? Elmondom. De előre kérem, hogy fényes atyai szíve el ne ájuljon az ijedelemtől. Nota bene: hogy városházán járt a tegnap tízezer katona a gyaloglőrőlőből és két divízió huszár, száz Uchatzius és száz Krupp ágyúval. A piacon foglaltak állást. A hadosztályparancsnok régi barátságban lévén a polgármesterrel, képzeljen olyat, annak tiszteletére ágyúból és kézi fegyverekből össz-disztüzet adatott. A nagy emberáradattól nyomtatva, a hadieszközök csövei elé kerültem, minek az lett a siralmas vége, hogy a nagy dörrenés okozta bombásztikus légnyomás által földre dobattam s óh fátum, mindkét fülemdobja szétszakadt, mint hitvány rostabőr. Anyyira megsüketültem, hogy még ezen levelet sem hallok már. A baj veszélyes. Így tanulni sem lehet s kárba vesztet eddigi költsége édes atyámnak. De hála intézeti orvosunknak, ő megígérte nekem, hogy úgy kireperálja, úgy befoltozza szegény füleimet,

hogy jobban fogok hallani, mint egy napos koromban. Csakhogy sok pénz kell a műtétre s a foltbőrért: tíz forint. Ennyit ballottam a derék ember-től, de már a másik minutában újra olyan süke lettem, mint a leopárd, ha anyám isméri egy szösz.

Ujra nota benne: az esetről szótmondtam, és azt kell, mert ha a tanári testület megtiltotta a teimet, mint az intézeti fejelem elől való kizárást, bellit kapok a nyakamba, hogy oda engedtem magamat tolatni a nép által, hogy nem szabadott volna, s édes atyámat is csekélni fogják mint bűnrészt, hogy olyan fia van. Stb. stb." Itt egy rengeteg írszerzés kezdődött.

És hogy a hatás még olyan nagy, hogy be-
megspricchezeltük a kővet vízzel, a földet meg a szél-
ott a betűk s hadd gondolja a főnök, hogy a
mémentjes cseméjébe örülve, hátré s a földet a
tolta könyzípör potyogása közt eserkette a
nevezetes iratot. Inkább megcsikajta ér eköny szíve
s a Manó pedig mentve lesz a földözletés ő a
nagy vakációig. Addig ugyan nem veszt rajta a
turpisságon, mert az áldozatkész apa meg a föld-
lakik, fősvény is és inkább elhisz mind a föld-
ben derék, de együgyű ember, semhogy költ-
utra szánja el magát drága esirkéjő fűdobajait.
Igy hát a levél, a csikornyás, vadvirágos levél jól
volt fogalmazva emberünk műveltségéhez, világhat-
jártasságához mérten.

(Folyt. következik.)

nyeiben az elmélet szempontjából ép oly teljesen független állam, mint minden más állam e világban. A uralkodója csak egy koronát visel, hisz az Ausztriával való közös ügyeket is a magyar államhatalom független, önrendelkezési jogán létesítettük és pedig nem is örökre, csak addig az ideig, míg a magyar király az osztrák állam koronáját is viseli.

Ha ez a feltétel megszűnik, önként megszűnnek a pragmatika szanczióból folyó közös ügyek is. De most nem is erről van szó, hanem csak olyan közös érdekű ügyek ideiglenes fentartásáról, a melyeket ugyanis csak tíz-tíz évi időtartamra létesítettünk. Hisz ezek a közösérdekű ügyek nem is a pragmatika szanczióból folynak, hanem jóformán nemzetgazdasági, kalmár okokra vihetők vissza és tisztán a hasznosság és jövedelmezőség szempontjából ítélendők meg. Ezek a magyar állameszme függetlenségének szempontjából épenséggel nem különb dolgok, mint bármely más állammal kötött vám- és kereskedelmi szerződések, a melyekből az illető államok függetlenségére semmiféle következtetést vonni nem lehet.

Szerencsére a függetlenségi pártban is a józanabb elemek kezdenek felülkerekedni és az obstrukció folytatása iránti kedv lanyhul. S reméljük, hogy a magyar nemzet politikai bölcsesége a függetlenségi pártban sem fogja magát megtagadni. Erre a bölcsességre pedig nagyon könnyű rájönni, ha körülnézünk és látjuk, hogy a mi szláv nemzetiségeink miként iparkodnak bennünket hátulról megkerülni és ott Ausztriában a hegemoniára törekvő szláv nemzetiségekkel kezdet fogni. Ezt az áramlatot pedig csak gyors elhatározással lehet megakadályozni.

Rendezzük ügyeinket Ausztriával most ideiglenesen, de gyorsan és azután véglegesen, azonban szilárdan és ne nyujtsunk módot arra, hogy az általános zűrzavarban a fürge nemzetiségek bármiféle politikai hatalomhoz jussanak, mert ha ezek a fejűnkre nőnek, a független Magyarország csakugyan elvész örökre.

Ettől pedig Kossuth Ferencz is az egész magyar nemzet egyformán irtózik. Legyünk tehát nemcsak jó hazafiak, hanem igaz testvérek is. Hisz mindnyájan egyformán szeretjük édes anyánkat, ezt a drága magyar hazát.

R.

A munkás törvényről.

Ama törvényjavaslat tárgyalása alkalmából, melyet dr. Darányi Ignác az mezőgazdasági munkások viszonyának rendezése tárgyában terjesztett a képviselőház elé, szociálista munkások, a kik a javaslat ellen tüntetést kíséreltek meg, a képviselőház előtt csoportosultak. A csoportosulás szétoszlása nem került nagy megerőltetésbe és a tüntetés

említését sem érdemelne, ha annak oktalán voltát nem akarnók kimutatni.

A törvényjavaslat, mely e pillanatban a képviselőház előtt fekszik, nem a munkás elnyomását jelenti, hanem az aratás biztosítását. Ezt a nagy közgazdasági érdekét semmi körülmények közt sem lehet s nem szabad külföldről eredő szociálista igazgatás veszedelmeinek és külföldi szociálisták megdöglőn és lelkiismeretlen igazgatásai által bekövetkező megsemmisülésnek kiszolgáltatni. A magyar szociáldemokraczia sokkal hazafiasabb érzelmű, hogy sem romlásnak tenné ki a hazát a tőke ellen viselt küzdelmében. Ha pedig mégis ez a szándéka, akkor kétszeres kötelessége az államhatalomnak, hogy ezt az árulást megakadályozza és egyszer s mindenkorra lehetetlenné tegye a mezőgazdasági munkások sztrájkját.

A szóban lévő törvényjavaslatnál a cél — úgy látszik, — tökéletesen el van érve; aratási sztrájk jövőre Magyarországon nem lehetséges. De ez az eredmény semmiesetre sem sem olyan eszközökkel és erőszakos rendszabályokkal éretett el, melyek a harezot a közvetlen érdekelték közt elkésredettebbé és kiméletlenebbé teszik, hanem olyan intézkedésekkel, melyek a mezői munkást kielégítő mértékben óvják, kívánalmait kielégítik, érdekeit megvédik és a panasznak minden okát, a sztrájknak minden ürügyét elveszik, — de a sztrájk lehetőségét is kizárják.

A munkásoknak a törvény köti és kötelezi, a munkásokat pedig olyan védelemben részesíti, a minő az egész világ munkásvédelem-törvényhozásában még nem fordult elő e században. És épen ez az, a mi az ipari munkásoknak és a szociáldemokratáknak nem tetszik: a mezőgazdasági munkás elégedetlensége megszűnik és ezzel egy igen fontos tagja válnék le a szociáldemokraczia testének.

A szociáldemokraták tüntetését csak a munkás törvény célszerűsége megerősítésének kell tartanunk — és e törvényt a legnagyobb erővel és amaz érdekek méltatásával, melyek hozzáfűződnek, kell végrehajtani. A mezőgazdasági békére kényszeríti az munkásaikkal és megvédi ezeket a tulajdonságok ellen. Ez Darányi törvényjavaslatának a főelve és már előre is biztosítja számára az áldásos és messzeható sikereket.

Háromszékvármegye közigazgatási bizottságának üléséből.

Közügyek.

Osánsky Gyula kir. tanfelügyelő következő jelentést terjesztette elő:

A vezetésemre és felügyeletemre bízott népoktatási, közigazgatási s magának vármegyének népoktatási ügyének november havi állapotára vonatkozó jelentésem, a közigazgatási bizottságokról szóló törvény 15. §-a értelmében a következőkben van szerkesztésem előterjeszténi:

Az iskolák tantervének, állandó tanmenetének és órarendjeinek megállapítása az előző hónapról november hóra is áthúzódik. E hó folyamán is jelentékeny részét szolgáltatta hivatalom közigazgatási teendőinek az iskola órarendek megvizsgálása, helyesbítése és megállapítása. Mely teendők mellett sajnos, hogy sok dolgot ad még e hónapban is a beiskolázás minél teljesebbé tevésére irányozott kötelességszerű törekvésem is. De e munka körül kifejtett minden fáradságom fényesen meg lett jutalmazva azon öröm által, melyet abban találtam, hogy az október hónapban még csak 100 növendékkel bírt zabolai állami iskola egyik tanterejének ez iskolától való elvonását s más vármegyébe leendő áthelyezését előző miniszteri rendeletre azt fel lehettem, hogy ez iskolánál mind a négy tanterőre szükség van, mert ma már több mint 200 gyermek jár

bele. Vajha hasonló eredménnyel számolhatnék be e tekintetben az iskolai év végén az egész tanterületre vonatkozólag.

A népoktatási közigazgatás terén végzett egyéb teendők részletezésébe nem bocsátkozva, örömmel jelenthetem ez alkalommal is, hogy a népoktatási közigazgatás terén fennakadás november hó folyamán sem történt, a beérkezett és elintéztetést igénylő, illetőleg elintéztetendő ügyek elintéztettek; más hatóságokkal együttműködés nem fordult elő.

A mi a vármegye népoktatási ügyének nov. havi állapotát illeti, általánosságban erről is csak jót mondhatunk most is. A tanítás folytonossága aránylag kevés helyen szenvedett fennakadást, habár a téli hónapokban kisebb-nagyobb mértékben országszerte előforduló betegeskedések kezdenek már egyik-másik községben mutatkozni. Ily okok miatt több-kevesebb ideig szünetelt a tanítás a bodoki állami és az oltszemi községi iskolában. Tanítók hiánya miatt szünetelt a tanítás a dobollópataki állami és a márkosfalvi községi iskolában. Üresedésben van ma is két állomás a gelencei, egy-egy pedig a miklósvári róm. kath. s végül az előpataki állami iskolánál, honnan a tanítónő a vas megyei Halmos községbe helyeztetett át. Ellenben betöltött végére a márkosi gör. kel. tanítói állomás.

A hónap tanügytörténeti eseményei közül nevezetesebbek és mint ilyeneket megemlítenéknél tartom a közigazgatási bizottság előtt a következőket: A búkszádi községi iskolák államosítása kimondatott, a zágoni iskoláknak januártól kezdődőleg állami kezelésbe leendő átvétele bizonyos feltételek alatt, melyeket a község bizonyára teljesíteni fog, kilátásba helyeztetett. A bodzai zugiskolák bezárattak.

Az állami és községi iskolák szegény tanulói számára általánosan engedélyezett könyvek az egyes iskoláknak több mint 2000 forint értékben megküldettek az egyetemi nyomda igazgatósága által; a mit, ha az iskolába járók tankönyvekkel idejében való ellátásának nagy fontosságát figyelembe vesszük, bátran számíthatunk szintén esemény számba. De mindenesetre legkimagaslóbb és tanügytörténeti eseménye volt e hónapban az az ünnepség, a melyek között a háromszékvármegyei tanítótestület fennállásának és működésének 25 éves jubileumát ünnepelte a vármegye és a város népoktatási ügye iránt érdeklődő közönségnek élénk részvétele mellett, a haza összes tanítóegyesületeinek, a népoktatási ügy intőző egyéniségeinek s magának a vallás és közoktatásiügyi min. kir. miniszter ur ó nagyméltóságának sürgönyileg is kifejezett figyelme közepett.

Végül megemlítve, hogy a miniszter ur ó nagyméltósága e hó folyamán a nagybaczoni állami iskolának tornaszerekre 30 forintot, a kisborosnyói állami iskolának 9 forint pótsegélyt; a kálnoki állami iskolánál működő tanító részére 100 forint lakbért, az árkosi, közdivásárhelyi, fotosi, s. szentkirályi és s. szentgyörgyi állami elemi iskoláknál hitoktatást végző lelkészek számára több kevesebb tiszteletdíjt; az étfalvi állami iskolánál a női kézimunka tanítására 50 forintot, a sepsi-szentgyörgyi kisdédvönölképző intézet 1897—98. tanévi szükségleteinek részbeni fedezésére 2650 forint államsegélyt engedélyezett s „Óvári Antal és neje, valamint Szakács György és neje gidófalvi lakosoknak, kik az iskolába járó gyermekek számára 400, illetve 100 koronás alapítványt tettek, köszönetét nyilvánította, felemlitem, hogy november hó folyamán az angyalosai, besenyői, makasai, eresztevényi, léczfalvi, márkosfalvi, albisi és dálnoki iskolákat és a dálnoki kisdédvönölképző látogattam meg. November hó folyamán hivatalomba érkezett s külön ígtatói számot nyert ügydarabok száma 400, melyek elintézése tárgyában 762 kiadványozás történt.

(Vége következik)

Gräf J. és T^{sa} ékszerészek, arany- és ezüstművesek Brassó Kapu-utca 3 sz. (Üzletvezető Gräf, ki több éven át, ez állásban volt a Resch Adolf cégénél.) Ajánlják a n. é. közönségnek ékszer, arany- és ezüst áruk nagy raktárát, valamint chinai ezüst áruk nagy raktárát is. (Berndorf.) — Új megrendelések, aranyozások, ezüstözések, javítások, metszések azonnal és — Jutányos árak. Solid áruk, jóállás mellett.

Ujdonságok.

— **Időjárásunk** állandóan enyhe. A hőmérséklet csak éjjelenként száll a fagypontra alá. A múlt héten lehullott s azután gyorsan elol. Adott hó igen hasznosnak bizonyult a nagyon elszaporodott egerek pusztítására, melyek a jövő évi termést nagyon veszélyeztetették.

— **Iskolaépítésünk ügye.** A mint már többször említettük, községi iskoláinkat az állam átvette, azonban oly feltétel mellett, hogy az iskolaépületeket a város építteti fel, de az e célra felveendő kölcsönt az állam törleszti. E célból, szükséges volt a meglévő 23 ezer frtnyi iskola alapához még 27 ezer frt kölcsönt venni fel. A városi hatóság e célból a budapesti Kereskedelmi Bankkal lépett érintkezésbe, mely a kérdéses összeget 50 évi 5 1/2 %-os törlesztéssel meg is szavazta. A közjegyzői okirat ezen ügyletről kiállított s most már csak a kormány hozzájárulása van hátra, hogy az építési alap a jövő tavaszra készen legyen. Az új iskolaépítésnél a földmunkákat az időjárás miatt be kellett szüntetni, azonban jövő tavasszal nagy erővel fognak ismét a munkához s remélhető, hogy június elején az épület már fedél alá kerül.

— **Halálozás.** Balogh Gyula kézdívisárhelyi tekintélyes kereskedő f. hó 14-én meghalt. Halálát széles körű rokonság siratja. Temetése 17-én lesz. Áldás és béke poraira.

— **Színészet.** A kézdívisárhelyi nyári színi évadra már két igazgató is pályázott. Eddig Tiszai Dezső és Csóka Sándor igazgatók nyújtották be folyamodásukat a helyhatósági engedélyért. A tanács még nem határozott, hogy kinek ad engedélyt. Különben mindkét pályázó a vidéki legjobb igazgatók közül való s bármelyikre esik a választás, csak nyereség ránk nézve.

— **A gazda közönség figyelmébe.** A földmivelésügyi m. kir. miniszter urnak 71747 számú magas leiratát szíves közlés végett következőkben megküldöm: „Megkönnyíteni óhajtván a sertésvész elleni védekezésben a vészával való ojtási kísérletezéseket, értesítem a czimet, hogy a székesfeváros közelében egy sertésvész elleni vészávót előállító ideiglenes telepet létesítettem. A vészávó előállítását államilag és állam felügyelet alatt történik s a telep naponta mintegy 500 adag vészávót termel s a vészávót egyelőre ingyen bocsátja a gazdák rendelkezésére, mely postai utánvét mellett a megrendelés beérkezésekor sorrendjében és a készlet arányában fog kiszolgáltatni. A megrendelések a m. kir. földmivelési miniszterium állategészségügyi osztályhoz Budapestben intézendők. Háromszékvármegye gazdasági bizottsága nevében, Sepsi-Szentgyörgyön, 1897 december hó 8-án. Potsa József, főispán.

— **Fényes menyegző.** El Márkosfalván egy Bakk Lázár nevű csizmadia, a kinek minden vagyona egy rakás gyermekből állott. Éjet, napot ösztöztetett, hogy azokat tisztességesen nevelhesse. Hanem azt a böles megmagyarázta volt, hogy: „Két kéz, egy száj, ez mit jelent?“, de azt még a világon egy böles sem tudta megmagyarázni, hogy két kéz, sok száj, az mit jelent? Csupán Bakk L. tudta, érezte, hogy biz a nyomorúság! Aztán a Mátyás királyok is már rég meghaltak, a hová a megszorult csizmadiai segítségért folyamodhassanak. A székelly embernek azonban, mikor már minden reménységéből kifogyott, még mindig van egy menedéke: Oláhország! A mi emberünk is odahúzódott gyermekeivel együtt, gondolván, hogy élhet ott is az ember tisztességben. Egyik leányát egy gazdag, öreg, magános lengyel emigranshoz szerződtette cselédnek. A szegény székelly leány jól viselte magát, kegyébe esett az öreg urnak, házvezetővé tette. Halálakor az öreg ur 4—500 ezer frankot tevő vagyonát jótékony célra hagyta. A szegény székelly leányról sem feledkezett meg: 40 ezer frankot hagyott az ő szánára. Ezzel a leánynyal tartotta ma menyegzőjét márkosfalvi Barabás Jenő a brassói Gyentayffy czég derék üzletvezetője. 18—20 köcsi vitt a díszes násznópet a martonfalvi anyakönyvi hivatalba, a hol Veress Péter anyakönyvvezető végezte a hivatalos szertartást. A polgári kötés után Kelemen Győző ref. pap részeltette egyházi áldásban az új párt. És azután?!... Czigány mellett, jó bor mellett folyt és foly maig a mulatság. Aztán mondja valaki, hogy nines regény az életben!

— **Adakozzunk az árvák s öregek karácsonfájára!** Közeledik a szeretet magasztos ünnepe: a karácsony. A gazdagok paotáiban épügy, mint a szegények kunyhóiban kigyulnak e nap estéjén a gyertyácskák s boldog öröm, édes meglepedség vonul a szívekbe. Örömet hoz e nap mindenkinek. A bibor s bársony közt születtek többet, mint az év más napjai, a szegénynek, a nyomorultnak anynyit, hogy emlékével egy egész esztendeig táplálja gyakran elkeseredő lelkét. Örömet akarunk mi is szerezni kis árváinknak, elhagyott öregeinknek, boldoggá akarjuk tenni azok részére a szent ünnepeket, kik egy is léptem-nyomon érzik az élet nyomorúságát s ezért fordulnak a város és vidék nagy közönségének jó szívéhez, egy kis ajándékért, melyet más talán fel sem venne, melynek hiánya a sok között észre sem vevődik; egy néhány fillért eszedezünk csak. A szent estéli buzgó ima, melyet az öröm fog kicsalni árváink s öregeink ajkaira, boldogságot fog küldeni kegyes jóttevőik, kegyes adakozóikra. A szíves adományok az árvaház részére Nagy Károly igazgató urhoz, a menház részére Benkő Pálné alelnökhöz küldendők. Kézdí-Vásárhely, 1897. decz. 10-én. Br. Szentkereszt Stephánia árvaházi és menedékházi elnök, Martzi Ferencz árvaházi és menedékházi jegyző.

— **Meghívó.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara 1897. évi decz. 17-én (pénteken) délután 3 órákor saját helyiségében teljes ülést tart, a következő tárgysorozattal: I. Elnöki közlések. II. (4060.) A nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur leirata mintatárak és bazárok létesítése tárgyában. (Az iparosztály véleményével.) III. (4386.) Ugyanazon miniszter urnak a vándoraktárak ügyében kiadott rendelete. IV. 4225, 4267, 4423, 4444., 4451.) Ugyanazon miniszter ur leiratai a kamara 1896. évi jelentésére vonatkozólag. V. (4315.) Jelentés Marosvásárhelynek a helyközi telefon hálózatra történő bekapcsolásáról. VI. (4316.) Jelentés az ezredévi kiállításra megítelt kitüntetések kiosztásáról. VII. (4634.) Jelentés az 1900 évi párisi kiállítás ügyében. VIII. Jelentés a székellyi ipari kiképzése ügyében. IX. (4636.) Jelentés a honvédség és közös hadsereg 1898. évi lábbeli szükségleteinek szállítása tárgyában. X. (4449.) A marosvásárhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság megkeresése cseztgyártás tárgyában. (A központi bizottság véleményével.) XI. (4487.) A szegedi társkamara átírt a kamarák országos értekezletére vonatkozólag. XII. (4541.) A hazai ipartestületek központi bizottságának körlevele. XIII. (4271.) A temesvári kereskedők egyletének átírtai a kereskedelmi alkalmazottak nyugdíjügyében. (A kereskedelmi osztály véleményével.) XIV. (4342, 4454.) A magyar fővárosi malomgyeület és a szegedi társkamara megkeresései az őrlés kikészítési eljárás tárgyában. (A központi bizottság véleményével.) XV. (4388.) Az „Emke“ megkeresése a parajdi gyufagyár ügyében. (A központi bizottság véleményével.) XVI. (4457.) Vass Pál a brassói állami faipariskola tanulójának segélynyújtás iránti kérvénye. (A központi bizottság véleményével.) XVII. Jelentés az iroda ügyforgalmáról.

— **A jövő világító anyaga.** Mint egy kolozsvári lapból olvassuk — a kolozsvári légszesz gyárnak, minden költségét felszámítva még két krajczárjába sem kerül 1 köbméter légszesz, mit köszönből izzaszt ki s a kiizzasztott kőszén mint kőszén oly drágán adja, hogy a légszesz mint mellék termék ingyenbe marad, ennek dacára tisztítatlan és roz s a gáz, csak az ára magas, 18 kr. köbterenkint. E roz légszeszt most csendesen elhagyja a közönség, mert egy fiatal magyar ember nemrég komponált egy olyan légszesz készüléket, a mibe csak vizet kell önteni s egy darab szén és mész vegyületet tenni s előáll magától a legtisztább fényvel égő gáz. Ezt a gáz készítő, mely alig foglal el akkora tért, mint egy gázóra, nemrég bemutatották a Solymosi és Kesch gépgyár Kolozsvár hidutezai raktárában. Az elektra légszesz tisztá, vakítóan szép fényvel égett. Mellette olyan volt a helyi légszesz pislogó fénye, mint az izzó lámpa mellett a fagygyugyertya. Az elektra gáz előállító készülék ára 120 frt. Kezelése nem kíván több tudást, mint egy petroleum lámpa megtöltése s meggyújtása. A légszesz olcsó. Egy 80 gyertya fényű láng óránként 1 krba kerül. A jövőben ennél még jóval olcsóbb lesz, mert az elektra gáz anyagát, me-

lyet eddig a Niagara erejével állítottak elé, Erdélyben fogják gyártani és így felényire száll annak ára. A vidéki dohánygyárakat, vendéglőket és ipartelepeket most egymásután rendezik be elektra világításra.

— **Megtevesztés.** A spanyol és portugál borok vásárlói ezen uton figyelmeztetnek, hogy gyakran kínálnak bodega borokat, melyek nem a Budapest, Bécsben és Prágában szókél és egész kontinensen elterjedt „The Continental Bodega Company-tól” erednek. Ezek az üzletek szintén Bodegák nevezik magukat, hogy a hasonló névvel megtevesztészek a közönséget s úgy lássék, mintha ők a Continental Bodega képviselei lennének; boraik azonban csak oly valódiak mint a bitortolt név, mert csakis és kizárólag a Continental Bodega Company borai erednek tényleg Spanyolországból és Portugáliából, a minthogy osztatlan elismerésben részesült a Continental Bodega borainak jóságáért. Dr. Hirt egyetemi tanár Boroszlóban „már rég használtatja üdülő betegeivel.” Dr. Pfistermeister müncheni udvari orvos azt írja, hogy a Continental Bodega 33 sz. Tazzagona borait öreg emberek és üdülők számára már évek óta rendeli; Dr. Russzourm ambergi dandárorvos rendkívüli erősítő szer gyanánt ajánlja és rendeli e borokat, Dr. Müller hannoveri titk. egészségügyi tanácsos azt írja, hogy kipróbálta a neki beküldött borokat, tisztának jóízűnek találta. A próbából fennmaradt bort szegény betegeknek juttatja, a vagyonosoknak pedig feltétlenül ajánlja használatra; Reh frankfurti egészségügyi tanácsos azt írja, hogy főleg a Portbor az, melyet nagyon gyakran szokott rendelni erősítőnek, Dr. Buttersach heilbronnai udvari tanácsos pedig azt mondja, hogy ajánlja e borokat minden orvos figyelmébe. A Continental Bodega borai nálunk kaphatók László Zoltán kereskedésében K.-Vásárhelyt.

— **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvényénél, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkóránál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszser jó eredménnyel használtatott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ kérendő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

Szerkesztői üzenet.

B. J. urnak. Beküldött cikke elveszett. Igen sajnáljuk, hogy így történt. Elnézését kérjük. Szíves üdvözlét!

Nyilttér.*)

K Ö H Ö G É S,

rekedtség és elnyálkásodás ellen a legjobb hatású szer a RÉTHY-féle

pemetefü-czukorka,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti, kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 krért bérmentve küld

R É T H Y B É L A

gyógyszerész Békés-Csabán.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláírásom látható.

Réthy Béla
gyógyszerész

*E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal szer

25 29—* egyetem- és orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálistája

201 7—* *

207 1—*

(208 1--6)

22 46—48

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

207 1—*

vételnek fel.

